

Hnúšťanský hlas

Kultúrno-spoločenský mesačník obyvateľov Hnúšte a okolia

Ročník XIX. Číslo 9
www.mesto.hnusta.sk

Rozširované bezplatne.
www.mskshnusta.sk

2023
msks@hnusta.sk

FOTO: M. Siváková

zaujímavé rozhovory

technické služby nekončia

mesiac úcty k starším

Zamestnanci Mestského úradu v Hnúšti

Na Mestskom úrade v Hnúšti pracuje viacero zamestnancov, ktorí s občanmi neprichádzajú do priameho každodenného styku, avšak ich práca pre mesto a región je nenahraditeľná. Radi by sme vám ich postupne predstavili.

Ing. Pavel Černák

Volám sa Pavel Černák a bývam v malebnej obci Lehotá nad Rimavicou. Narodil som sa v Hnúšti, kde som navštevoval ZŠ. Po vyštudovaní Technickej univerzity vo Zvolene som začal pracovať ako majster výroby vo výrobnom družstve Kokavan, ktorý už neexistuje. Pracoval som aj ako manažér kvality vo výrobnom závode Ikea, vedúci výroby v Quercus a Castor & Pollux, manažér stavieb For Dom a Pasív Dom. Moja prax teda zasiahla viaceré oblasti výroby- drevársku, hutnícku, stavebnú, spracovanie odpadov. Vždy to bola výzva. Vo výrobných som sa podieľal na vývoji nových technológií, a to aj v oblasti spracovania odpadov, čo je dosť blízke mojej súčasnej pozícii. Na MsÚ v Hnúšti zastávam pozíciu odborného referenta pre životné prostredie od roku 2020. Nakoľko v súčasnej dobe je na životné prostredie kladený výrazný dôraz a legislatíva sa mení viackrát za rok, práca na tejto pozícii je náročná. Určite by sa nedala robiť, keby som k nej nemal vybudovaný kladný vzťah a nemal skúsenosti z predchádzajúcej praxe. Určite ma už viacerí poznáte,

nakoľko sme spolu riešili vaše požiadavky a problémy, ktoré spadajú do pôsobnosti mojej práce. Vymenujem len v krátkosti tie hlavné: nakladanie s odpadom a komunálnym odpadom a riešenie priestupkov pre oblasť odpadového hospodárstva, údržba zelene, výrub, výsadba stromov a riešenie priestupkov vo veci ochrany prírody a krajiny, verejná správa verejných vodovodov a kanalizácií, register SHR. Viackrát si prejdem mesto a sledujem ako občania triedia, či niekde nie je problém so zeleňou mesta a či je mesto čisté. Počas obchádzky riešim prípadný problém a poučím občana alebo problém riešim s kompetentnými. K najvýznamnejším udalostiam v našom meste patrí otvorenie zberného dvora a kompostoviska, znovuzavedenie zberu použitého textilu, zber nebezpečného odpadu počas celého roka i úspešné projekty v oblasti odpadov. Bohužiaľ, otvorenie prevádzky zberných surovín nevyšlo. Naša práca na MsÚ v Hnúšti je vzájomne prepojená, a preto som rád, že mám kolegov, s ktorými je radosť pracovať. Veľa z môjho voľného času zaberú domáce práce okolo domu, v záhrade. Vo voľnom čase, najmä cez zimu, občas zoberiem nábytkársku zákazku, a to hlavne cez zimu. V poslednej dobe sa mojou záľubou stali včeličky, rád sa vyberiem na turistiku, huby, stretnem sa s priateľmi, navštívim wellness, prečítam si dobrú knihu a pozriem dobrý film.

Ing. Vlasta Pervanová

Dobrý deň. V týchto pár riadkoch trošku predstavím svoju osobu. Meno, ktoré ma sprevádza životom, je Vlasta Pervanová, rodená Repčíková. Pochádzam z Košíc, kde som navštevovala športovú ZŠ. Popri štúdiu som sa súťažne venovala basketbalu. Po absolvovaní gymnázia som v roku 1993 ukončila Technickú univerzitu v Košiciach v odbore Pozemné stavby so špecializáciou na Rekonštrukcie pozemných stavieb. Po štúdiu som začala pracovať ako technik pre prípravu a realizáciu stavieb vo firme Izolex, a.s. Košice, s hlavným zameraním na rekonštrukcie priemyselných stavieb, občianskych stavieb a inžinierskych stavieb. V roku 1996 sme sa s manželom presťahovali do Hnúšte. Tu som pracovala v SLZ, a. s. na pozícii referenta pre ochranu životného prostredia na investičnom úseku, následne ako marketingový špecialista na úseku obchodnom. Odtiaľ som v roku 2000 nastúpila na materskú dovolenku s dcérou Paťkou. Materskú dovolenku som si spestrila diaľkovým štúdiom anglického jazyka cez Inštitút diaľkového vzdelávania – HUMBOLT, s.r.o. Bratislava. Po dvoch rokoch som získala možnosť pracovať ako učiteľ anglického jazyka na Gymnázium Mateja Hrebendu v Hnúšti. V júli roku 2003 som využila poskytnutú možnosť uplatniť svoju kvalifikáciu stavebného inžiniera na

Mestskom úrade v Hnúšti a začala som pracovať ako odborný referent pre činnosť stavebného úradu na oddelení výstavby, životného prostredia a verejného obstarávania. Tento rok uplynulo 20 rokov mojej práce na MsÚ. Na svojom úseku zodpovedám za agendu stavebného úradu. Prevediem vás úspešne cez úskalia povolenia procesu pre získanie územného rozhodnutia, stavebného povolenia až po kolaudáciu stavby. Vydávam aj povolenia drobných stavieb, pripravujem podklady a stanoviská pre investičné akcie v procese projektovej prípravy jednotlivých stavieb na území mesta, tak aby boli v súlade s platnou legislatívou. Agenda stavebného úradu má široký záber, v ktorom sa musia riešiť majetkoprávne vzťahy, stavebno-technické riešenie predmetnej stavby, súvisiace predpisy z oblasti životného prostredia, predpisy z občiansko-právnej oblasti a ďalšie súvisiace predpisy. Moja pracovná činnosť je veľmi rôznorodá a svojou náročnosťou o to zaujímavejšia. Vďaka dobrému pracovnému kolektívu a tímovej spolupráci s kolegami pri riešení jednotlivých úloh som rada, že môžem byť súčasťou „posádky“ mestského úradu. Vtedy, keď môžem prispieť povolením novej výstavby k rozvoju nášho mesta, posúvaním sa ďalej pri zlepšení kvality života v našom okolí. Mám z toho dobrý pocit. Po náročnom pracovnom dni je dobré nabráť novú energiu, najradšej so svojou rodinou a priateľmi. Venujem čas výletom na chalupu v našej krásnej prírode, práci na záhrade, prechádzkam. Po aktívnom dni mám rada čítanie, dobrý film a hudbu. V živote sa snažím tešiť z maličkostí, z každého nového dňa, ktorý môžem prežiť naplno a s úsmevom.

Ďalšie kolo rokovaní o zotrvaní spoločnosti YURA v meste

Vedenie mesta Hnúšte sa v utorok 10. októbra 2023 opätovne stretlo s predstaviteľmi firmy YURA ELTEC Corporation Slovakia, s.r.o. v Lednických Rovniach. Hnúšťania na Stredné Považie na rokovanie o zotrvaní prevádzky v meste priniesli novú ponuku, ktorá bola predostretá kórejskej strane. Tú by však investor rád rozšíril, ale k tomu sú potrebné ďalšie rozhovory už s novým ministrom hospodárstva. Následné stretnutie zainteresovaných strán bolo preto dohodnuté na posledný októbrový deň na pôde Mestského úradu v Hnúšti.

Mgr. Martin Pliešovský, primátor mesta Hnúšťa

FOTO: M. Porubiak

Detské dopravné ihrisko s novým povrchom

Rekonštrukcia havarijného stavu asfaltového povrchu detského dopravného ihriska v Hnúšti sa stáva realitou. Vďaka schválenej dotácii z Úradu vlády SR a spolufinancovaniu mesta sa tento verejný priestor sfunkční, čím znovu poskytne plnohodnotné bezpečné podmienky pre svoje využitie. Rekonštrukcia zahŕňa opravu asfaltového povrchu ihriska, vodorovného dopravného značenia a

osadenie obrubníkov. Realizovaný projekt bude mať nielen prínos v oblasti prevencie dopravnej výchovy, ale tiež bude rozvíjať pohybové zručnosti detí a mládeže a v neposlednom rade aj komunitný život ľudí, ktorí tam budú tráviť čas s rodinou a priateľmi. Detské dopravné ihrisko je určené na výučbu pravidiel cestnej premávky, praktické školenie o pešej premávke a na výučbu jazdy na bicykli najmä pre žiakov prvého stupňa základných škôl a deti v predškolskom veku. Organizujú sa tu rôzne dopravno-vzdelávacie akcie, ktoré umožňujú zvýšiť bezpečnosť detí a mládeže na cestách. Dostupné je však nielen školám a školským zariadeniam, ale aj širokej verejnosti počas sezóny od 1. apríla do 1. novembra počas otváracích hodín, ktoré sú uvedené v prevádzkovom poriadku.

„Realizované s finančnou podporou predsedu vlády Slovenskej republiky“.

Ing. Michaela Hroncová, vedúca oddelenia

Supervízia opatrovateliek mesta Hnúšťa

V pondelok 2. októbra sa všetky opatrovatelky, prostredníctvom ktorých Mesto Hnúšťa poskytuje svoju opatrovateľskú službu, zúčastnili skupinovej supervízie. Cieľom stretnutia je plnenie zámeru mesta poskytovať odkázaným občanom kvalitné sociálne služby. Supervízia je metóda rozvoja profesionálnych spôsobilostí za pomoci kvalifikovaného supervízora. Vytvára organizovanú príležitosť k reflexii aktuálnych pracovných tém, je nástrojom pre optimalizovanie a verifikovanie správnosti postupov pri práci s klientom, pomáha rozširovať alternatívne postupy a slúži ako prevencia syndrómu vyhorenia. Za supervíziu ďakujeme supervízorky Mgr. Denise Grúberovej. Vďaka tejto aktivite, ako určitej forme poradenskej metódy, mesto zabezpečí pre klientov využívajúcich opatrovateľskú službu zvýšenie kvality činnosti opatrovateliek.

Ing. Michaela Hroncová, vedúca oddelenia

FOTO: M. Hroncová

Brantner zavádza zber textilu

Spoločnosť, ktorá sa zaoberala zberom použitého oblečenia a textilu, zrušila v celom regióne Gemera a Novohradu zber v máji 2021. Spoločnosť aj z nášho mesta stiahla kontajnery pre zber použitého oblečenia. Jediným miestom, kde bolo možné takýto typ odpadu odovzdať, bol mestský úrad, v kancelárii terénnej sociálnej služby. Vybieraný textil sa rozdal. Mnoho nechceného oblečenia však zostávalo, a preto sme uvítali, že Brantner Ge-

mer zaviedla zber tohto typu odpadu. Kapacita zberu na MsÚ je obmedzená skladovacím priestorom. Mesto sa rozhodlo doplniť službu pre občanov, a to zber použitého šatstva aj na zbernom dvore v rámci jeho otváracích hodín. Oblečenie a textil na zberný dvor, prosím, pribol mestský úrad, v kancelárii terénnej sociálnej služby, neste vypraté a vo vhodnom obale. Najvhodnejšie je balenie v transparentných plastových vreciach.

Ing. Pavel Černák, odborný referent pre ŽP

Technické služby mesta Hnúšťa pokračujú v novej forme

FOTO: echoviny

Poslanci Mestského zastupiteľstva v Hnúšti na rokovaní dňa 26. 9. 2023 schválili „transformáciu“ Technických služieb Hnúšťa. Činnosti ako údržba komunikácií, verejnej zelene, prevádzka pohrebiska a pohrebných služieb, či športovej haly a ostatné budú plynule zabezpečené bez prerušenia. Na základe viacerých pracovných stretnutí poslancov mestského zastupiteľstva, vedenia mesta, právnicka k riešeniu problematiky neehospodárnej činnosti Technických služieb mesta Hnúšťa, mesto dospelo k záveru nevyhnutnej zmeny formy ich hospodárenia. Aj napriek niekoľkoročnej neúspešnej snahe zachovať pôvodnú formu hospodárenia organizácie, je v súčasnej

dobe, v záujme zefektívnenia služieb pre obyvateľov a ich finančných tokov, potrebné podniknúť tieto kroky.

Transformácia vedie k prechodu organizácie priamo pod Mestský úrad a budúce novovytvorené oddelenie. Zefektívnením sa rozumie riešenie optimalizácie organizačnej štruktúry a účinné usporiadanie v hlavnej a podnikateľskej činnosti. V súčasnosti mesto začalo podnikáť všetky nevyhnutné právne, personálne, majetkové kroky potrebné pre zabezpečenie plynulého prechodu zamestnancov, majetku a činností organizácie pod mestský úrad s dátumom od 1. januára 2024.

Vedenie mesta obyvateľov ubezpečuje, že uvedené racionalizačné opatrenie nebude mať dopad na kvalitu poskytovaných verejnoprospešných činností a služieb, ktoré je mesto povinné zabezpečovať, ktoré doteraz zabezpečovali Technické služby mesta Hnúšťa, vrátane pohrebných služieb. Uvedené opatrenie predpokladá pozitívny dopad na rozpočet mesta, čo sa odzrkadlí v možnostiach ďalších budúcich efektívnych investícií do rozvoja mesta a služieb ním poskytovaných.

Mgr. Martin Pliešovský, primátor mesta Hnúšťa

Pár štatistických čísel o voľbách do NR SR 2023 v meste Hnúšťa

V meste Hnúšťa bolo do stáleho zoznamu voličov k 30. septembru 2023 zapísaných 5 306 voličov, z ktorých 67 požiadalo o hlasovanie zo zahraničia poštou. Do Osobitnej volebnej komisie v Bratislave bolo z vyžiadaných obálok doručených 54 odpovedných obálok. Na voľbách sa v poslednú septembrovú sobotu v Hnúšti zúčastnilo 2 723 voličov, volebná účasť bola 52,71 %. Odovzdaných bolo 2 660 právoplatných hlasov, čo znamená, že neplatných hlasov bolo až 63. Priebeh volieb bol pokojný, vo volebných miestnostiach sa dodržiaval poriadok a plynulé uskutočňovanie volebného aktu práva voličov, ktorí hlasy rozdelili medzi 20 kandidujúcich strán a koalícií.

FOTO: M. Hroncová

Najviac hlasov vo volebných okrskoch mesta Hnúšťa dostala strana SMER - sociálna demokracia (691), na druhom mieste skončil HLAS - sociálna demokracia (677), tretie miesto patrí strane Progresívne Slovensko (280), štvrtou bola Slovenská národná strana (184) a v poradí piatou stranou s najväčším počtom hlasov bola REPUBLIKA (179).

Ing. Oľga Maciaková, prednostka

V hnúšťanskej nemocnici zakúpili digitálny röntgen

FOTO: M. Siváková

Hnúšťanská nemocnica je v súkromných rukách už 17 rokov a zamestnáva približne 90 ľudí z Hnúšte a okolia. Z vlastných zdrojov aktuálne prebieha prerábka nemocničnej kuchyne pre 150 klientov, zakúpili aj nový digitálny RTG prístroj. Informáciu potvrdil Zsolt Sproho z Rimavskej Soboty, riaditeľ neziskovej organizácie Gemerclinic, ktorá v Hnúšti poskytuje zdravotnú starostlivosť. Momentálne prebiehajú rekonštrukčné práce, k dispozícii pacientom by mal byť nový röntgen od začiatku januára. Starý zostáva zatiaľ súbežne k dispozícii, preto je náročná aj jeho inštalácia. Investícia do prístroja i prerábky predstavuje okolo 200 000,- €.

zdroj: vobraze.sk

Areál priemyselného závodu ožil

Industriálny priestor v starom chemickom závode v Hnúšti v posledný septembrový piatok ožil audiovizuálnym predstavením - pocta Gustávovi Reussovi, autorovi najstaršej vedeckej fantastiky, rodákovi z Revúcej. Išlo o originálne audiovizuálne dielo s pôvodnou hudbou od elektronického tria SPACE CATS. Zhudobnili príbeh vystavaný z 10 sekvenčí, doplnený o obrázky a animácie, na ktorých sa podieľala aj umelá inteligencia (AI). Gustáv Reuss napísal v roku 1856 svoje najslávnejšie dielo Hviezdoveda ako prvú vedeckú fantastiku. Vydal ju 7 rokov pred prvým dielom slávneho francúzskeho vizionára Julesa Verna. Reuss nechcel predvídať budúcnosť, ale sprostredkovať dobové vedecké poznatky prostému ľudu. Je nesmierne dôležité, aby aj fantázia súčasných umelcov vedela prekročiť za horizont súčasnosti. Tvorcom diela a organizátorom podujatia je agentúra Music Press Production. Za spoluprácu sa organizátori podujatia poďakovali aj primátorovi mesta Martinovi Pliešovskému a riaditeľke SLZ Nova Jaroslave Macekovej.

Ing. Michaela Hroncová, vedúca oddelenia

Zasadla sekcia cestovného ruchu

V piatok 13. októbra sa v Bratislave na prvom zasadnutí zišli členovia Sekcie cestovného ruchu a kúpeľníctva Rady Združenia miest a obcí Slovenska (ZMOS), na ktorom nechýbal ani primátor Hnúšte, Mgr. Pliešovský. Po predstavení členov, schválení rokovacieho poriadku a voľbe podpredsedu, predse-

da sekcie, a teda primátor Piešťan Mgr. Peter Jančovič, PhD., oboznámil prítomných s prioritami ZMOS. Tie sú založené na koordinovanom, systematickom a integrovanom prístupe k rozvoju územia prostredníctvom nového zákona o regionálnom rozvoji, ktorý bude vychádzať z prirodzených predpokladov a funkčnosti, bude primárnou legislatívou v oblasti regionálneho rozvoja a základom pre efektívne čerpanie verejných zdrojov, vrátane eurofondov. Načrtol kroky k realizácii opatrení súvisiacich s agendou „Živý vidiek“ z hľadiska komplexných a udržateľných riešení, ktoré pomôžu formovať lokálnu hospodársku politiku i cestovný ruch.

Mgr. Martin Pliešovský, primátor mesta Hnúšťa

Zaujímavosti z expozícií v našich múzeách I.

Týmto článkom začíname novú sériu príspevkov, ktorých zámerom bude priblížiť zaujímavé exponáty, ktoré sú vystavené v expozíciách múzeí v rámci mesta. Dnes sa bližšie pozrieme na zaujímavosti zo železolejárne v Maši. História spracovania a ťažby železa v Maši siaha minimálne do 17. a 18. storočia, keď tu stáli dve slovenské pece, nazývané dúchačky. V 18. storočí vznikla aj prvá skutočná železiareň na území mesta Hnúšťa, prvá písomná zmienka o nej je z roku 1772. Spracovávala železnú rudu z okolitých kopcov, či už zo Sinca na pravej strane rieky Rimava, alebo z Ostrej na opačnom brehu. Továrňou vo svojich hámroch vyrábala súčiastky k strojom, kachle, mreže, rúry, ale i bežné náradie – čakany, motyky, rýle, hrable, vidly lopaty, či chýrne „rimasekery“. Zaujímavosťou je, že sa tu odlievali nielen uveďené náradia, ale aj rôzne dekoračné predmety ako sú napr. rôzne sochy (viď obr.), zrkadlá alebo obrazy, ktoré tvorili výzdobu domácností. Odlievali sa tu aj kríže na hroby, ktoré môžete nájsť najmä v Maši, ale aj na cintorínoch v Hnúšti a Likieri.

Mgr. Štefan Horváth, odborný referent pre cestovný ruch

Ak máte záujem dozvedieť sa viac a spomínané dekoračné predmety (a nielen tie) vidieť na vlastné oči, môžete tak urobiť po objednaní sa do Stálej expozície histórie priemyslu v Hnúšti, ktorá sa nachádza v takzvanom Liháňich dome na Klokočovej ulici. Na prehliadku je potrebné sa objednať najlepšie pár dní vopred na telefónnom čísle 047/202 88 29. Už teraz sa tešíme na vašu návštevu.

Vzdali sme úctu seniorom

Október ako mesiac úcty k starším, je mesiacom, kedy nezabúdame ani na našich seniorov jubilantov, ktorí sa dožili a dožívajú krásnych životných jubileí. Pri tejto príležitosti primátor mesta zablahoževal 292 jubilantom z nášho mesta, ktorí sa v tomto roku dožívajú 65, 70, 75, 80, 85, 90 a viac rokov. Primátor Martin Pliešovský im osobným listom prejavil slová úcty a vďaky za plodné roky, ku ktorým v mene mesta pripojil malý darček v podobe poukážky v hodnote 10,- €.

„Život plyní ďalej, ako tok rieky mocnej, hľadajúcej i zodpovedajúcej sa za svoje činy. Lebo len život činný je opravdivým, lebo každý život má svoju veľkosť. Veľkosť a dobrý čin treba si vážiť, treba ho naplňať ľudským teplym slovom, lebo len čin niekoho pre nás mnohokrát znamená život plnší, radostnejší, bohatší. Ten musí vydať svedectvo svojho trvania, vydať svoje plody práce, pokiaľ miazga nevyschne a sily neubudnú. Želáme vám preto veľa zdravia, radosti a životného optimizmu. Nech Boh požehná roky, ktoré máte pred sebou, prežité ich obklopení láskou, úctou a pozornosťou svojich najbližších. Budte ešte dlhé roky medzi nami šťastní. Nech sú dni vášho zrelého veku preteplené vďačnosťou nás všet-

kých. Nech je vaša jeseň plná plodov, krásna, pokojná a slnečná.“ uviedol primátor v liste.

Mestské kultúrne stredisko pozvalo v nedeľu 22. októbra všetkých seniorov, aby oslávili svoj sviatok v príjemnom prostredí kultúrneho domu. Duo Mirka a Ondrej, ktorí pôsobia na hudobnej scéne bezmála 20 rokov, zaspievali nesmrteľné šlágre. Účinkujú v rôznych zábavných reláciách a poznať ich môžete aj z televízie. Predstavili aj svoju autorskú tvorbu a roztľieskali viac než sto seniorov. Dúfame, že ich toto nedeľné jesenné popoludnie potešilo a načerpali energiu do ďalších dní.

Ing. Michaela Hroncová, Mgr. Michaela Siváková

FOTO: D. Vojenciaková

Majster bubeník – dvojité oslávenec

FOTO: D. Vojenciaková

Všetko sa to udialo tajne... 40 sprisahancov (spiklencov, ako nás nazvala Erika, dcéra oslávenca) čakalo pred reštauráciou v nedeľu napoludnie. Dychovka vyhrávala a keď Karolko nič netušiac dorazil (akože na obed s rodinou), vodopád slz nemal konca kraja. Objatia, bozky, stisky rúk s naším jubilantom. Rozhodil rukami a pýtal sa: „To je čo? Aj ty si tu? Aj vy ste tu? To kde vás všetkých pozháňali?“ Nuž, všetko bolo jasné, tajne pripravená oslava 80-tky nebola prezradená a prekvapenie vyšlo na 100%. Dvojité oslávenec Karolko Teicher si 19. ok-

tóbra pripísal ďalší krížik k svojim rokom, a to už ôsmy. Na svoju bubenícku paličku si „zarezal“ už šiesty krížik, ktorým oznamuje, že už 60 rokov udržiava dobrý rytmus a je naším majstrom bubeníkom. Gratulácie, darčeky, ďalšie slzy šťastia a potom všetci okolo stolov usadení počúvali oslávenca, ako zaujímavo spomínal na časy minulé. Samozrejme, po boku manželka Milka, dcéra Erika s rodinou. Karolko mladší sedel obďaleč a staral sa o dopĺňanie "proviantu" na stoloch. Dychovka koncertovala. V niektorých kolách si zahrali aj obaja Karolkovia – jeden na bubny a druhý na klarinet. Oslava ako sa patrí, domov sa nechcelo. Spomeniem ešte jeden špeciálny darček, ktorý venovali deti ockovi – staroverskú hračku bubnujúceho zvieratka, ktorú sme si ťahali ako malí za sebou na šnúrke. Pritiahla ju na parket Erika a Karolko za výdatného potlesku pokračoval v prehliadke okolo nás. Zábavy bolo dosť, myslím, že všetci odchádzali spokojní. S veľkou úctou, lebo nie každému je 80 dané, hlavne veľa, veľa zdravia, to nech ti je Karolko dopriané, po boku s Milkou spokojnosť v duši, veľa síl v dychovke – koľko treba, to len ona tuší.

účastníčka tajne pripravenej oslavy

Hilda Ginisová, MsKS v Hnúšti

Mestské kultúrne stredisko v Hnúšti v spolupráci s Národnou transfúznou službou zorganizovali odber krvi. Bolo to už tretíkrát, kedy Hnúšťania prispeli takýmto šlachetným činom k záchranám ľudských životov. 31 darcov poskytlo túto nenahraditeľnú tekutinu, ktorú na svete potrebuje niekto každé dve sekundy. Všetkým darcom patrí veľká vďaka.

Mgr. Michaela Siváková

Zrkadielko na mitrovaní

V sobotu 14. 10. 2023 sa deti z Detského folklórneho súboru Zrkadielko zúčastnili regionálneho podujatia Mitrovanie, ktoré sa konalo na Salaši pod Maginhradom vo Veľkých Teriakovciach. Išlo o podujatie, ktorým sa symbolicky ukončila pastierska sezóna v regióne Gemer-Malohont. Celým podujatím vládla príjemná atmosféra, rozvoniavali baranie špecialitky, a ako na objednanie, slniečko príjemne hrialo. Pre návštevníkov podujatia boli pripravené ukážky prác na salaši, tance a hudba pastierskej valaskej kultúry, baranie špeciality, trh regionálnych produktov či aktivity pre deti a nechýbali ani najznámejší valasi Matko a Kubko. DFS Zrkadielko ďakuje organizátorom podujatia za príležitosť prezentovať sa. Veria, že všetkých divákov tančekom „Na vojakov“ potešili a zároveň zhodnotili, že im v súbore rastie šikovná generácia tanečníkov.

Ing. Michaela Hroncová, vedúca DFS

FOTO: M. Hroncová

20 rokov mikroregiónu Sinec - Kokavsko

FOTO: P. Vranský

Podujatie realizované s podporou Mikroregiónu Sinec-Kokavsko a Banskobystrického samosprávneho kraja sa uskutočnilo 7. 10. 2023 v Dome kultúry v Hnúšti. V kultúrnom programe vystúpili: Jolana Geľová z Rimavskej Bane s básňou "Sinec" od Juraja Palkoviča, Ženská spevácka skupina Skaliny a FS Sinec s doprovodom L'H Sinec z Hnúšte, Stanislava Zvarová a Dievčenská spevácka skupina FS Vepor s doprovodom L'H FS Vepor z Klenovca pod vedením Dávida Oláha, deti Materskej školy z Rimavského Brezova s pesničkami, žiaci ZUŠ z Utekáča s tancom a spevom, súbor moderného tanca ECHO z Hnúšte, DFS Mladosť z Klenovca s doprovodom heligonkára Martina Kožiaka FS Vepor z Klenovca, DFS Kokavan z Kokavy nad Rimavicou s doprovodom L'H Kokavan

z Kokavy nad Rimavicou a záver kultúrneho programu patril vystúpeniu FS Kokavan z Kokavy nad Rimavicou s tancom Horehron. Primátor mesta Hnúšťa a starostovia obcí Kokava nad Rimavicou, Klenovec, Utekáč, Rimavská Baňa, Lehota nad Rimavicou, Rimavské Brezovo, Poproč a predsedníčka o. z. RODON pripomenuli divákom, čo im prinieslo členstvo v mikroregióne. Počas programu prebiehala prezentácia členov mikroregiónu, zaujímavostí mesta, obcí, ostatných členov, realizovaných projektov mikroregiónu za 20 rokov pôsobenia. Ďakujeme účinkujúcim, divákovi, pozvaným hosťom a všetkým, ktorí prispeli ku realizácii galaprogramu, aby sme si pripomenuli 20. výročie založenia nášho mikroregiónu.

Milada Kochanová

Zaplakalo folklórne nebo

Nastalo zvláštne ticho v nás. Tak tomu býva v živote, keď odchádzajú tí najvzácnejší na poslednú cestu. Odchádzajú cez našu bolesť, hoci predtým v každej chvíli vždy nádej pre život rozdávali. Rodná zem ho povolala a len spomienky na spoločné chvíle sa v nás ozývajú a naše srdcia smútia. Dohorelo svetlo života nášho kamaráta a krutý okamih nás priviedol k chvíli lúčenia. Tragická správa zasiahla milovníkov folklórneho umenia vo štvrtok, 5. októbra 2023, kedy sa na svoj večný odpočinok, vo veku 70 rokov, pobral Jaroslav Piliarik, významná osobnosť Kokavy nad Rimavicou v Gemeri-Malohonte, umelecký vedúci FS Sinec, tanečník FS Kokavan, vynikajúci choreograf, dlhoročný pracovník a riaditeľ MsKS v Hnúšti, ale hlavne človek, ktorý miloval folklór a tradície regiónu. Česť jeho svetlej pamiatke!

Mgr. Martin Pliešovský, úvodné slová z rozlúčkovej reči Janky Krotákovéj

Beseda o zdravých zúbkoch

V piatok 20. októbra sme na Špeciálnej základnej škole v Hnúšti mali besedu o zdravých zúbkoch. Šikovné medicčky nám za podpory firmy Curaprox a v spolupráci s asistentmi pre podporu zdravia pripravili prednášku o správnom čistení zubov, o usádzaní povlaku na zuboch a o správnom používaní zubných pomôcok. Po prezentácii a zaujímavom výklade sme si pod odbornou inštrukciou mediciek vyskúšali čistenie zúbkov. Boli ochotné, veľa nám vysvetlili a naučili nás všetko potrebné pre zdravý úsmev. Na záver nás potešili darčekom. Tešíme sa na ďalšiu spoluprácu s asistentmi pre podporu zdravia.

Mgr. Ľuboslava Turčanová, ŠZŠ Hnúšťa

FOTO: M. Zacharová

Októbrový festival na Nábřežku

FOTO: M. Balašková

Pondelkové popoludnie sa na nádvorí ZŠ J. F. Rimavského nieslo v duchu zábavných jesenných aktivít. Školský dvor sa premenil na farmárske prostredie. Na dvor zavítali deti, rodičia, starí rodičia a rôzni iní návštevníci. Vyskúšali si obratnosť vo váľaní sudov, svoju šikovnosť preukázali pri dojení kravičky, nevynechali maľovanie na tvár. Tešili sa i na prenášanie tekvičiek vo fúrikoch, v se ne hľadali ukryté zvieratká, gaštanmi vyplňali obrázky, vyrábali papierové tekvičky, presnosť si vyskúšali hádzaním kruhov na cieľ. Okrem zaujímavých aktivít čakali na deti a hostí kapustnica, pečené klobásky, húrky a iné dobroty. Rodičia aj starí rodičia priniesli koláčiky, za čo im ďakujeme. Už teraz sa tešíme na ďalšiu krásnu akciu!

Mgr. Miroslav Belic, ZŠ JFR

Ako sme v škôlke hodovali

Repka veľká ako dom, a nechce sa jej nechce von ... Dedko s babkou so svojimi pomocníkmi repku ľahko vytiahli a spolu sa tešili. Na deti a rodičov potom čakala zábava a hostina z vitamínov zo záhrad. Spoločne varili, piekli, tlačili, odšťavovali, tvorili – nikto sa veru nenudil. Deti, rodičia, ale aj naše šikovné tety kuchárky pripravili zdravé, vynikajúce dobroty – ovocné i zeleninové nátierky, šaláty, koláče, šťavy, polievočku i tlačенú kapustičku. Mňam. Plné brušky všetci mali a s úsmevom odchádzali.

Bc. Janett Guzmová, MŠ NR

FOTO: L. Tokárová

Zapojili sme sa do Európskeho týždňa športu

FOTO: E. Hulmanová

Naša materská škola sa aj tento rok zapojila do Európskeho týždňa športu. Tentokrát bol z toho futbalový tréning na futbalovom štadióne spolu s futbalistom, naším oteckom, Tomášom Hlôškom, ktorému patrí veľké poďakovanie v mene celej materskej školy. Najprv nám ukázal trochu zo svojich futbalových schopností, potom nám dal rozcvičku, vysvetlil, že trénovať je veľmi dôležité a už sme sa mohli pustiť do disciplín, aby sa aj z nás stali veľkí i malí športovci. Hádzali sme lopty, kopali, zvládli preťahovanie lanom, ukázali svoju ohybnosť a šikovnosť. Nakoniec sme dostali pravé medaily, aj s džúsim, ktorý nám padol vhod. Nám sa podujatie veľmi páčilo a veríme, že si ho budúci rok určite znova zopakujeme.

Bc. Ivan Maťko, MŠ NR

Dajme spolu gól

FOTO: M. Horváthová

Projekt „Dajme spolu gól“ je súčasťou Grassroots programu SFZ. Najväčšou výzvou dnešnej doby je zastaviť dlhodobý klesajúci záujem verejnosti o futbal. Futbal svojou jedinečnosťou stále láka časť mladých ľudí, ktorých je ale podľa vývoja demografie a aj medzinárodných analýz čím ďalej, tým menej. Je nevyhnutné ponúknuť atraktívne futbalové aktivity deťom a mladým ľuďom. Preto sme sa aj v tomto školskom roku do projektu zapojili. Deti z MŠ Nábřežie Rimavy, MŠ Klokočova a žiaci z 1. ročníka dostanú príležitosť naučiť sa novým veciam v oblasti futbalu – podávať loptu nohou, prihrávať, trénovať silu a rýchlosť, ... Aktivity pod vedením trénera Júliusa Szőkeho sú bezplatné a budú prebiehať v októbri a novembri, v marci, apríli, máji a júni.

Mgr. Július Szőke, ZŠ Klokočova

Vítanie jesene a deň úcty k starším

Jeseň je naozaj krásna. Pripomína nám jednu z najvzácnejších cností, ktorá môže byť zrodená v duši človeka. Je ňou úcta k starším. V našej materskej škole si každoročne pripomínáme „Mesiac úcty k starším“. Pri tejto príležitosti si detičky pripravili kultúrny program v podobe básní, piesní a tanca. Pozvanie prijali starí rodičia našich detí, ktorí sa poďakovali nielen slovom, ale i silným potleskom a úsmevom. Ďakujeme, že ste s nami strávili pekné jesenné popoludnie. Spoločne sme prispeli k vytvoreniu peknej sviatočnej atmosféry, a mohli tak vyjadriť úctu našim starým rodičom. V mene celého kolektívu MŠ Klokočovej ďakujeme všetkým rodičom, ktorí pripravili občerstvenie v podobe rôznych zákuskov či koláčov.

Monika Roháriková, MS Klokočova

FOTO: O. Doboš

Rozhýbme naše mesto

SRRZ - RZ pri ZŠ Klokočova Hnúšťa sa zapojilo do výzvy č. 3/2023/SRR na podporu rozvoja telesnej kultúry, športu a turistiky pre deti a mládež, ktorú vyhlásilo Ministerstvo investícií, regionálneho rozvoja a informatizácie SR. Naše SRRZ - RZ pri ZŠ Klokočova Hnúšťa patrilo medzi úspešných žiadateľov a podarilo sa nám získať dotáciu vo výške 43 785,50 €. Zámerom projektu je zabezpečenie športových potrieb a vybavenia do „Športovo - oddychovej zóny“ a zároveň vybavenie priestoru, kde sa môžu ľudia stretávať a venovať sa pohybovým aktivitám. Jednou z výnimočností budú aj teqballové tréningy pod vedením skúseného trénera.

Ing. Martina Horváthová, ZŠ Klokočova

Európsky deň jazykov na ZŠ J. F. Rimavského v Hnúšti

26. september – Európsky deň jazykov, ktorý vyhlásila Rada Európy v roku 2001 počas Európskeho roka jazykov, si školy v členských krajinách pripomínajú prostredníctvom rôznych aktivít ako súťaží, kvízov, besied, školských rozhlasových vysielaní, športových podujatí. Cieľom je upozorniť na dôležitosť učenia sa jazykov, podporiť rozvoj viacjazyčnosti, jazykovej a kultúrnej rozmanitosti, interkultúrneho porozumenia i celoživotného vzdelávania. Tento deň mal v roku 2023 motto „Povedzte ÁNO jazykom!“ Aj my sme povedali Áno, každá trieda v jazyku svojej krajiny, vo farbách krajiny s maskotmi a ukážkami tradičných jedál. Počas dňa po triedach chodila porota a ocenila najoriginálnejšie triedy: na 1. mieste víťazne skončila 7.A ako Maďarsko, na 2. mieste 7. B ako Holandsko, tretie miesto patrilo 5. A ako Francúzsku. Víťazi si za snahu a kreativitu prevzali sladké odmeny.

Mgr. Petra Kizeková, ZŠ JFR

FOTO: T. Fekiačová

Spomienky účastníkov SNP

pokračovanie z predchádzajúceho čísla

Pred štátnou nemocnicou v Likieri, v roku 1942.

V prvej časti príbehu sme sa dozvedeli, že Caban a Šaling si dohodli schôdzku s Jegorovom na 27. 8. 1944.

Ján Caban a Ondrej Šaling prevzali v dohodnutom čase zbrane v obci Jasenie pri Predajnej, dopravili ich dvoma nákladnými autami zo železniarní v Podbrezovej. Jednu časť zbraní, hlavne pušky a ľahké guľomety, dostali Tisovčania a druhú dopravili do Hnúšte. Hodina ozbrojeného povstania sa blížila a každý cítil, že v najbližších dňoch zaznie povel do boja.

Tesne pred vypuknutím Slovenského národného povstania sa v záhrade dr. Englera (dnes záhrada knižnice) konala ďalšia schôdzka ilegálneho vedenia OV KSS v Hnúšti. Na schôdzke sa zúčastnili aj Ing. Samo Takáč a dr. Ján Čech z Bratislavy. Prijalo sa uznesenie, aby sa okamžite vyzbrojili spoľahliví ľudia. Veľký dôraz sa kladol na pohotovosť ozbrojených jednotiek a ostražitosť pri vyzbrojovaní, pretože v obci sa našli aj nepriatelia revolúcie. Signál na masové vystúpenie mal zaznieť na druhý deň vo večerných hodinách. No nestalo sa tak. To malo určitý vplyv na niektorých ľudí zapojených do tejto práce.

Po skončení schôdzky sa celú noc rozvážali nákladnými autami zbrane. Organizátori vyzvali aj žandársku stanicu v Hnúšti, ktorá sa aj s jej veliteľom Kucejom pridala k povstaniu. Ba pridali sa aj dôstojnícky zástupca Novák, ktorý už bol na dôchodku. K povstaniu sa pridali aj celý Okresný úrad v Hnúšti na čele s okresným náčelníkom Hilmerom a policajným komisárom Júliusom Račkom. Taktiež daňový úrad, nemocnica a ostatné úrady a organizácie i pracoviská v Hnúšti a Likieri. Organizovania povstaleckej armády sa ujali dôstojníci Ján Šága z Klenovca, Ján Švihra, sudca okresného súdu v Hnúšti, kapitán Slančo z Klenovca, Štefan Ďuriš z Rimavského Brezova a iní.

Okrem vojenskej povstaleckej jednotky sa v Hnúšti utvoril aj partizánsky oddiel Mastek, jeho veliteľom bol Erhard Král, ktorý po zatlčení povstania do hôr mal zajačie úmysly, a preto ho museli tejto funkcie pozbaviť. Veliteľom prvej čaty bol Ján Caban, druhej Sekerka. Komisárom bol kapitán Novák. Táto partizánska skupina bola nasadená do bojov na úseku Rimavská Baňa a pri obci Kraskovo. Na tento úsek nasadili aj časť vojenskej posádky v Hnúšti. Celému obrannému úseku velil kapitán Šuška. Jeho štáb tvorili dôstojníci Ďuriš, Švihra, Dosťál a iní. Zmobilizovaní vojaci skladali vojenskú prisahu pred budovou bývalého okresného úradu. Prisahu viedol kapitán Slančo. Z mobilizovaných vojakov vytvárali ozbrojené jednotky, ktoré posielali a nasadzovali do bo-

jov pri Strečne, Hliníku nad Hronom, Banskej Štiavnici a Telgárte.

Mnoho z vojakov, ktorí bojovali proti nemeckým okupantom na týchto frontoch, padlo a mnoho sa ich dostalo do nemeckého zajatia. Partizánsky oddiel Mastek bol začlenený do partizánskej skupiny Jegorova tesne pred nástupom na front pri Rimavskej Bani a Kraskove. Zúčastnil sa na bojoch pri týchto obciach aj Klenovci, kde utrpel straty. Po čiastočnom zatlčení Slovenského národného povstania do hôr ustúpil partizánsky oddiel Mastek pod Vepor. V klenovských vrchoch sa zreorganizovali a doplnili stavy ostatných partizánskych jednotiek, ktoré operovali v okolí.

Po vyhlásení mobilizácie v okrese sa vo všetkých obciach ujali vedenia revolučné národné výbory na čele s Okresným revolučným národným výborom v Hnúšti. V Likieri bol predsedom MRNV Ján Belica, tajomníkom Ján Daniš, učiteľ. Členmi sa stali Ján Števko, Zdenek Bábek, Ján Huňa, Ján Bodnár, Ondrej Šturman, Štefan Juríni, Ján Dirko, Koloman Uhrin a Dutko. Miestny revolučný národný výbor v Hnúšti tvorili členovia František Harich, Ondrej Šaling, Pavel Liháni. Štefan Bobrovský, Ľudovít Brežňan, Eugen Bortel, Pavel Brndiar, Ján Charvát, Pavel Sudor, Juraj Belán, Jozef Václavík, Koloman Bartok, Pavel Láska, Ján Andrášik a Ondrej Sproch Bochnica. Organizovali dobrovoľné zbierky na pomoc raneným partizánom ošetrovaným v poľných vojenských nemocniciach v Likieri a Tisovci. Peňažné dary, ktoré vybral Michal Pospíšil a František Harich predstavovali sumu vyše 65 000 Kčs. V Likieri sa do tejto zbierky zapojili skoro všetci občania. Okrem toho pracovali aj na opevňovacích prácach medzi Likierom a Rimavským Brezovom.

Zľava v bielych plášťoch sedia: MUDr. Daniš, MUDr. Valach, MUDr. Goldberger, v stojí rádomé sestry.

Ľudia v celom okrese Hnúšťa boli prevažne nadšení a boli radi, že pre povstanie môžu niečo obetovať a niečím prispieť. Likierčania aj v nočných hodinách pomáhali pri doprave ranených partizánov do nemocnice. Nosili ich na nosidlách z vagónov. Mnoho dievčat sa stalo dobrovoľnými sestrami a ošetrovalo ranených vojakov.

Zdroj:

O. Laciak: Ondrej Klokoč, Osveta Bratislava, 1986

Kolektív autorov: Po stopách nepokoreného ľudu, Osveta Bratislava 1959

J. Bolfík: Spomienky účastníkov druhého odboja v Gemeri, Obzor Bratislava 1971

Spracoval: Mgr. Martin Pliešovský

Z bardejovskej Open ligy sme priniesli medaily

V Bardejove sa v sobotu, 14. októbra konalo 4. kolo Open ligy v kickboxe. 254 súťažiacich z 32 klubov Poľska, Maďarska, Ukrajiny a Slovenska zabojovalo o cenné kovy. Náš klub Kick-Box Leon Hnúšťa reprezentovalo celkom 5 pretekárov: Jerguš Bútor, Emka Kocúrová, Rebeca Rapčanová, Róbert Bekker a Lukáš Dzuba. Náš najmladší člen Jerguš Bútor vybojoval v kategórii point fighting do 30 kg zaslúžené striebro. Premohol favorita v tejto skupine, ktorý má už za sebou veľa súťaží aj v zahraničí. Ďalšou zo skupiny, ktorá nastúpila na zápasy v kategóriách cadet kick tlight a light contact do 46 kg, bola Rebeca Rapčanová. Rebeca nastúpila na svoje prvé zápasy, ale počínala si veľmi dobre. V kick tlighte si vybojovala bronzovú medailu. Ďalej do zápasov nastúpila Emka Kocúrová v kategórii cadet light contact a kick light do 60 kg. Emka si počínala veľmi dobre, o čom svedčí aj získanie striebra v kategórii light contact a bronz v kategórii kick light. Lukáš Dzuba patrí už medzi skúsených reprezentantov. Zápasil v kategórii seniorki kick light a light contact do 89 kg. Hoci jeho súper máva vždy výškovú prevahu, počínal si veľmi dobre. Prebojoval sa do finále v kategórii light contact, kde získal napokon striebro. V kategórii kick light sa dostal do štvrtfinále, získal

bronzovú medailu. Posledný nastúpil do zápasu náš najstarší člen výpravy, Róbert Bekker. V kategórii seniorki kick light do 79 kg podal dobrý výkon, ktorý mu zaručil, že získal striebornú medailu. Ani jeden z našich reprezentantov sa nevrátil domov bez medaily, na čo je náš klub veľmi hrdý. Aj malé mestečko sa vo veľkej konkurencii nestratí. Všetkým gratulujeme a prajeme hlavne veľa zdravia, bez ktorého to nejde a veľa ďalších úspechov. Za sponzorstvo ďakujeme Mestu Hnúšťa, Reštaurácii Hubert (Jana Nirházová) a Grigorijovi Šaminovi.

Jozef Vranec, tréner

FOTO: A. Lukáčová

Taekwondistky na Croatia poomsae open 2023 G1

FOTO: M. Oláh

Dňa 7. 10. 2023 sa konal v chorvátskom Záhrebe 9. ročník medzinárodnej súťaže Croatia poomsae open G1 s účasťou okolo 428 pretekárov z 31 štátov. Na súťaž za Slovensko boli nominované SATKD WT reprezentantky

SR - Ivanka Kyseľová (seniorka do 30 rokov), Tímea a Tamara Morové (juniorky). V kategórii seniorky súťažila za TKD klub Hnúšťa i Petra Porubiaková. V silnej konkurencii 46 senioriek do 30 rokov bola úspešná Ivanka Kyseľová, ktorá víťazne zdolala súperku z Chorvátska a druhú výhru získala nad súperkou z Rakúska. V ďalšom kole súťažila so Španielkou, ktorá nad ňou tesne zvíťazila. K postupu do štvrtfinále Ivanke chýbalo 0,05 bodov. Ostatným dievčatám sa tentokrát nepodarilo prebojovať do postupových kôl, ale získali opäť cenné zážitky i skúsenosti z prestížnej medzinárodnej súťaže. Gratulujeme Ivanke Kyseľovej k úspechu a ďakujeme všetkým dievčatám za reprezentáciu a želáme veľa úspechov v ďalších súťažiach.

Mgr. Ivana Kyseľová, trénerka

Mladšie žiačky z Iskry vyhrali nad Poltárom

V nedeľu, 15. októbra 2023 odohrali naše mladšie žiačky volejbalového klubu Iskra Hnúšťa dvojzápas na palubovke súpera z Poltára. Naše dievčatá jednoznačne vyhrali 0:3 (10, 9, 8) a 0:3 (11, 12, 13). Iskričky, gratulujeme k výhre, ale musíme naďalej makat', aby takých výherných zápasov bolo stále viac a viac.

Zostava: kapitánka Alexandra Kasáčová, Ema Fačková, Viktória Bartová, Natália Daňkova, Sofia Laura Parobeková, Sofia Grláčková (Lenka Borisová, Bianka Kobylíková, Daniela Bónová). Tréner: Igor Daňko.

Adriána Poláková, trénerka

FOTO: A. Poláková

Nové predstavenie!

**SNEJKO
A
TANCULIENKA**

**ZABER
A MAKAJ!**

HNÚŠŤA 23.11.2023 17:00 hod.

Vstupenky zakúpite v sieti Ticketportal

KINO RIMAVA UVÁDZA

17:00 HOD

24. NOVEMBER

Esá z pralesa 2

Hnúšťanský hlas
kultúrno-spoločenský
mesačník obyvateľov
Hnúšte a okolia

Vydáva Mesto Hnúšťa
Francisciho 74/2
981 01 Hnúšťa
IČO 00 318 744

Redakcia: MsKS
Rumunskej armády 195/8
981 01 Hnúšťa

Náklad 2 500 ks
Telefón: 047/542 23 84
msks@hnusta.sk
www.mesto.hnusta.sk
facebook:
Mestské kultúrne stredisko
v Hnúšti

Redakčná rada:
Zodpovedný redaktor:
Mgr. Diana Vojenčiaková

Technický redaktor:
Mgr. Michaela Siváková

Členovia:
Ing. Simona Kamenská
Mgr. Lucia Ulická
Ing. Miroslava Vargová

Redakcia si vyhradzuje právo
upravovať príspevky.
Názory redakcie sa nemusia
zhodovať s názormi autorov
zverejnených príspevkov.
Redakcia nezodpovedá
za ich obsah.

Neprešlo jazykovou úpravou.

Tlač: NIKARA
M. R. Štefánika 25
963 01 Krupina
ISSN 1339-0511
Registračné číslo MK SR:
EV 3819/09

číslo 9 - október 2023